

Västerås Stadsmission

Effektrapport 2025

Resultat och effekt från 2025 års verksamhet

VÄSTERÅS STADSMISSION

Det här är Västerås Stadsmission

Västerås Stadsmission är en ideell förening som arbetar för att göra Västerås till en mänskligare stad för alla. Det gör vi genom öppna mötesplatser, individuellt stöd, arbetsintegration, socialt företagande och verksamheter riktade till människor i olika former av utsatthet.

I våra verksamheter möter vi dagligen människor som lever i hemlöshet, ekonomisk utsatthet och ofrivillig ensamhet, personer med skadligt bruk och beroende eller psykisk ohälsa samt människor som är våldsutsatta eller står utanför arbetsmarknaden.

Vision
Ett mänskligare Västerås.

Uppdrag
Västerås Stadsmission har som uppdrag att bedriva social verksamhet för människor i utsatta livssituationer. Vi möter bland annat människor som lever i hemlöshet, skadligt bruk och beroende, psykisk ohälsa, ekonomisk utsatthet, utanförskap och ofrivillig ensamhet.

Genom våra verksamheter erbjuder vi både akut hjälp och mer långsiktigt stöd utifrån individens behov och förutsättningar. Vi utvecklar kontinuerligt våra insatser utifrån de behov vi möter och de resurser som finns tillgängliga.

Vårt arbete syftar till att stärka människors egenmakt och möjligheter att påverka sin livssituation, känna hopp och gemenskap och på sikt skapa en varaktig förändring.

Värdegrund
Västerås Stadsmission har en människosyn som värnar alla människors lika värde. Vi arbetar rättighetsbaserat och står upp för att de mänskliga rättigheterna ska respekteras och tillgodoses, både i samhället och i vår egen verksamhet. Ett respektfullt och professionellt bemötande är grundläggande i vårt arbete och ska prägla mötet med deltagare, gäster, kunder, medarbetare och andra vi möter.

Ansvar och tillit är två centrala värdeord för Västerås Stadsmission. Ansvar innebär att vi tar ansvar för vårt arbete, vårt bemötande och hur vi bidrar till helheten. Vi välkomnar nya idéer, ser möjligheter och tar gemensamt ansvar för att utveckla verksamheten.

Tillit bygger på ömsesidig respekt och trygghet. Genom att lyssna utan att döma, acceptera människors olikheter och möta varandra med respekt vill vi skapa förutsättningar för människor att känna trygghet, kraft och möjlighet att påverka sin egen situation.

I vilket organisatoriskt sammanhang verkar Västerås Stadsmission?
Västerås Stadsmission är en ideell förening. I februari 2008 mottog 86 intressenter från den offentliga sektorn, politiska organisationer, näringslivet och frivilligorganisationer i Västerås en enkät och inbjudan till diskussion om en framtida Stadsmission i Västerås. Många frågor ställdes i enkäten och gensvaret var stort, brett och positivt. Hemlösa samt ungdomar på glid sågs som de främsta målgrupperna. Fältarbete, jourverksamhet och även koordination av information om insatser efterfrågades. Samtal pågick under våren 2008 och en interimsstyrelse bildades. Den 2 december 2008 gick så 15 församlingar och samfund i Västerås samman och bildade Västerås Stadsmission. Västerås Stadsmission tillhör Riksföreningen Sveriges Stadsmissioner. Idag är Västerås Stadsmission en aktör att räkna med - såväl bland hjälpbehövande som i det offentliga Västerås samt i dess ideella föreningsliv. Västerås Stadsmission har inte ett ekonomiskt vinstintresse som mål. Eventuellt överskott i våra verksamheter återinvesteras i utbyggt socialt arbete samt kompetens och kvalitetsutveckling

Västerås Stadsmission är en angelägenhet för alla västeråsare och är beroende av stöd från enskilda, företag, offentliga institutioner och organisationer. Västerås Stadsmission är en ideell organisation och det ger oss unika förutsättningar. För att utföra uppdraget krävs att alla som representerar Västerås Stadsmission agerar i enlighet med vår värdegrund.

Organisation
Västerås Stadsmission organiserar verksamheten utifrån fyra verksamhetsområden: Förebyggande, Stödjande, Våld i nära relation och Arbetsintegration.

För att våra resurser ska skapa så stor nytta som möjligt behöver organisationen vara flexibel och kunna utvecklas i takt med de behov vi möter. Genom samverkan mellan våra verksamheter och med andra aktörer kan vi möta människor med olika behov och erbjuda stöd som sträcker sig från akuta insatser till mer långsiktigt förändringsarbete.

En långsiktigt hållbar organisation kräver också stabila ekonomiska förutsättningar. Vi arbetar därför för en balans mellan långsiktig finansiering av våra verksamheter, egna intäkter, insamlade medel och projektfinansiering. Insamlade medel och projektmedel ger samtidigt möjlighet att utveckla befintliga insatser och möta nya behov.

När nya verksamheter eller insatser utvecklas ska det finnas ett tydligt identifierat behov, en definierad målgrupp och en tydlig bild av vilken förändring vi vill bidra till.

Strategi

Under 2025 gick Västerås Stadsmission in i en ny strategiperiod för 2025-2026. Strategin bygger vidare på föregående strategiperiod och utgår fortsatt från vår vision om ett mänskligare samhälle för alla och våra fem lokala mål inom Agenda 021.

Västerås Stadsmissions fem lokala mål

1. Ingen hemlöshet
2. Alla är trygga
3. Ingen ensamhet
4. Ingen psykisk ohälsa
5. Alla kan arbeta

De lokala målen är fortsatt vägledande för organisationens arbete och utgår från människors grundläggande behov och mänskliga rättigheter.

Under strategiperioden ligger fokus på att vidareutveckla det arbete som redan påbörjats, bland annat genom ökad tillgänglighet i våra verksamheter, fler insatser inom ombudsmannaskap och sysselsättning samt ökad samverkan och delaktighet. Parallellt arbetar vi med bland annat volontärutveckling, uppföljning av resultat och effekter, samt organisationsutveckling för att stärka förutsättningarna att nå våra mål.

Verksamheter och verksamhetsområden

Förebyggande	Stödjande	Våld i nära relation	Arbetsintegration
Samtalsstödet	Dagverksamhet	Frida	Second hand
Skolgatan 8, drogfri och öppen mötesplats	Matcentralen	Härbärge för kvinnor	
	Stödcenter		

Samtalsstödet
Samtalsstödet (tidigare Talk2Me) är en volontärbaserad verksamhet som erbjuder stödsamtal till personer från 16 år i hela Västmanlands län. Verksamheten kompletterar samhällets övriga stöd och vänder sig till personer som behöver någon att prata med och där stödsamtal, snarare än behandling eller terapi, bedöms vara en lämplig insats.

Samtalen genomförs av volontärer med relevant utbildning och erfarenhet och kan ske både fysiskt, digitalt och via telefon. Genom att erbjuda flera former av samtalsstöd vill vi göra stödet tillgängligt för människor i hela länet och bidra till ökat välmående och minskad psykisk ohälsa.

Mötesplatsen
Mötesplatsen är en nykter och drogfri verksamhet för vuxna med syfte att motverka ofrivillig ensamhet och social isolering. Här finns möjlighet att träffa andra, ta en fika, delta i aktiviteter eller bara vara en stund i en trygg och välkomnande miljö.

Personal och volontärer finns på plats för gemenskap och samtal och kan även ge praktiskt stöd utifrån individuella behov. Verksamheten erbjuder regelbundet olika aktiviteter, både i och utanför lokalen, såsom gemensamma måltider, filmkvällar, utflykter och andra sociala aktiviteter.

En viktig del av Mötesplatsens arbete är att skapa möjligheter till nya sociala sammanhang och relationer. Genom gemenskap, aktiviteter och möjlighet till kreativt skapande vill vi bidra till att bryta isolering och stärka deltagarnas känsla av delaktighet och tillhörighet.

Dagverksamheten
Dagverksamheten på Sturegatan 22 erbjuder stöd till människor som lever i hemlöshet och annan social utsatthet. Många av dem vi möter lever med psykisk ohälsa, skadligt bruk och beroende eller samsjuklighet och kan ha behov av stöd inom flera olika områden samtidigt.

Varje år möter verksamheten över 400 unika individer. Här erbjuds grundläggande stöd i form av bland annat mat, kläder, dusch, värme och möjlighet till vila. Verksamheten är samtidigt en trygg mötesplats där relation och förtroende skapar förutsättningar för mer långsiktigt stöd.

En viktig del av arbetet är ombudsmannaskap, där personalen ger praktiskt stöd och hjälper deltagare i kontakter med exempelvis myndigheter, socialtjänst och sjukvård. Vi arbetar även med motiverande samtal för att stärka individens egen vilja och möjlighet till förändring. Målet är att bidra till ökat välmående och stärkt egenmakt.

Matcentralen
Matcentralen arbetar med ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. Verksamheten tar emot livsmedel från grossister, livsmedelsbutiker och producenter som annars riskerar att bli matsvinn. Maten förmedlas vidare som matstöd till barnfamiljer och andra Västeråsare som lever i ekonomisk utsatthet.

Genom Matcentralen kan livsmedel som annars riskerar att gå till spillo i stället bidra till att människor får tillgång till mat och möjlighet till en mer näringsrik kost. Verksamheten skapar samtidigt möjligheter till sysselsättning och arbetsintegration för personer som står utanför den ordinarie arbetsmarknaden. Genom meningsfulla arbetsuppgifter får deltagarna möjlighet att utveckla erfarenhet, rutiner och arbetsförmåga och på så sätt komma närmare arbetsmarknaden.

Frida
Frida är en verksamhet för kvinnor som lever i olika former av utsatthet. Många av kvinnorna vi möter lever med hemlöshet, skadligt bruk och beroende, psykisk ohälsa, ekonomisk utsatthet och erfarenhet av våld. Flera befinner sig i komplexa livssituationer där olika former av utsatthet förekommer samtidigt.

På Frida arbetar endast kvinnlig personal och verksamheten erbjuder en trygg miljö där kvinnor kan få stöd utifrån sina individuella behov. Här finns möjlighet till stödjande och motiverande samtal, praktiskt stöd och ombudsmannaskap, men också till gemenskap, måltider, kreativa aktiviteter eller en stunds vila.

Verksamheten arbetar även hälsofrämjande och kan ge stöd i kontakten med hälso- och sjukvården, exempelvis vid cellprovtagning, gynekologiska undersökningar och mammografi. Genom stöd, trygghet och kontinuitet vill Frida stärka kvinnornas möjligheter att påverka sin livssituation och skapa förändring utifrån sina egna förutsättningar.

Second hand
I Västerås Stadsmissions second hand-verksamhet är arbetsintegration en viktig del av uppdraget. Här erbjuds anpassad sysselsättning och arbetsträning för personer som står utanför arbetsmarknaden eller behöver stöd för att kunna närma sig arbete eller annan sysselsättning.

Arbetsuppgifterna anpassas efter individens behov och förutsättningar och kan bland annat handla om butiksarbete, sortering, lager och andra praktiska uppgifter. Genom arbetsträning får deltagarna möjlighet att prova och utveckla sin arbetsförmåga, få nya erfarenheter och stärka sin kompetens. Målet är att varje person ska kunna utvecklas utifrån sin egen situation och komma vidare mot arbete, studier eller annan lämplig sysselsättning.

Natthärbärge för kvinnor
I november 2024 öppnade Västerås Stadsmission ett natthärbärge för kvinnor. Härbärget drivs i samverkan med Västerås stad genom ett idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Här erbjuds en trygg plats för natten för kvinnor som lever i hemlöshet och annan utsatthet. Många av kvinnorna vi möter har erfarenhet av våld, skadligt bruk och beroende, psykisk ohälsa eller andra svåra livssituationer, ofta i kombination med varandra.

Genom trygghet, närvaro och samtal kan personalen bygga relationer och ge stöd utifrån kvinnans individuella behov. Det kan exempelvis handla om stöd i att söka mer långsiktiga lösningar på sin boendesituation, bryta en våldsutsatt situation eller få hjälp vid skadligt bruk och beroende. Målet är att skapa trygghet för natten och samtidigt ge stöd till den som vill förändra sin livssituation.

Stödcentret
Stödcentret startades 2022 som en del av Västerås Stadsmissions arbete för att möta människor som flytt till Sverige med anledning av kriget i Ukraina. Verksamheten har sedan dess utvecklats utifrån de behov som finns hos målgruppen.

Idag finns Stödcentret för människor på flykt och personer som inte omfattas av det allmänna försäkringssystemet, såväl vuxna som barn. Här erbjuds samhällsvägledning och stöd till arbete, studier och annan sysselsättning. Verksamheten erbjuder även akut stöd i form av bland annat kläder, hygienartiklar, husgeråd, böcker, leksaker och andra barnartiklar.

Stödcentret erbjuder en trygg och tillgänglig plats där människor kan få stöd utifrån sina behov. Genom både akut och mer långsiktigt stöd vill verksamheten bidra till ökat välbefinnande, ökad egenmakt och inkludering i samhället.

Matcentralen

Effektrapportering

Västerås Stadsmission väljer att i Effektrapporten för 2025 avgränsa rapporteringen till ett huvudområde; Ombudsmannaskap/länkning i Dagverksamheten. Ombudsmannaskapet definieras som ”det stöd vi ger till en deltagare vars behov är beroende av en extern tredje part för att det skall kunna uppfyllas”.

I vår verksamhet som vänder sig till människor i olika typer av utsatthet, möter vi dagligen deltagare där frustrationen och maktlösheten gentemot myndigheter är stor. Genom ombudsmannaskapet vill vi, utifrån deltagarens perspektiv, möjliggöra och ge stöd till ökat välmående, gemenskap, boende och egen försörjning. Stödet kan innefatta enskild rådgivning, kontakt med myndigheter eller agerande av ombud mot annan tredje part. Genom att hjälpa deltagarna att få bättre kontroll över sina liv, bli mer medvetna om och använda sina personliga resurser, kan vi också bidra till en upplevd ökad egenmakt.

För att bygga individernas förmåga till egenmakt, livskvalitet och välmående genom vårt ombudsmannaskap genomför vi olika aktiviteter kopplat till att öka och stärka våra deltagares kunskaper, självförtroende och förmåga till eget handlingsutrymme. Det gör vi genom ett antal olika aktiviteter där vi på olika sätt ser 5 stora grupperingar av aktiviteter.

Ombudsmannaskapet kan innebära att vi:

1. Länkar deltagaren till rätt myndighet, vårdgivare eller annan samhällsaktör.
2. Följer med till möten när deltagaren behöver stöd.
3. Ger praktiskt stöd i exempelvis kontakter och ansökningar.
4. Ger rådgivning för att öka deltagarens kunskap och möjligheter att fatta egna beslut.
5. Företräder deltagaren när det behövs, med målsättningen att stärka deltagarens egen delaktighet och förmåga att på sikt själv driva sina frågor.

Förändringsteori för ombudsmannaskap

Resurser	Aktiviteter	Prestationer	Resultat	Effekt
Öppen verksamhet **Ett ombud** **”Låg tröskel” - hög tillgänglighet** **Tid att undersöka och utreda ramverk och regler** **Ombud med relevanta kunskaper**	**Ombudsmannaskap** Rådgivning Länkning Praktiskt stöd Medföljande Företräda **Förtroende för ombud** Jobbar vi med under hela processen och det ska skapas under varje ärende.	**Antal individer som fått stöd av ombudsaktivitet** **Antal genomförda rådgivningstillfällen** **Antal genomförda länkningar** **Antal genomförda medföljanden** **Antal genomförda överklaganden** **Antal genomförda utbildningar / grupprådgivningar**	**Fler handlingsalternativ** **Deltagaren i kontakt med rätt extern aktör** **Ärendet är löst**	**Ökad egenmakt** Ökad kunskap Förbättrat självförtroende Ökad handlingsförmåga

Använda resurser
Västerås Stadsmissions totala verksamhetskostnader uppgick under 2025 till 37,6 mnkr. Den största kostnadsposten utgjordes av personalkostnader. Dagverksamhetens totala verksamhetskostnad uppgick till ca 8 mnkr.

Ombudsmannaskapet är integrerat i dagverksamhetens övriga arbete och det är därför inte möjligt att särredovisa kostnaden för enbart dessa insatser. I verksamhetens kostnader ingår bland annat personal, lokaler och IT. Även resurser för att möta grundläggande behov, såsom mat, värme, vila och hygien, är en del av förutsättningarna för arbetet. Genom att möta dessa behov skapas möjlighet att bygga relation och förtroende och därifrån arbeta vidare med mer långsiktigt stöd.

I dagverksamheten arbetar fem medarbetare, exklusive vikarier och personal i kvinnohärbärget. Samtliga arbetar med ombudsmannaskap som en del av sina uppdrag och är utbildade i MI (Motiverande samtal). Medarbetarnas kompetens är en central resurs för verksamheten. Under 2025 har personalen deltagit i kompetensutveckling via St Lukas och fått intern handledning med fokus på relationsskapande arbete och verksamhetsutveckling. Personalgruppen har även genomfört studiebesök hos andra stadsmissioner och flera av Västerås stads lågtröskelboenden för kunskaps- och erfarenhetsutbyte.

Aktiviteter och prestationer
Här följer ett urval av aktiviteter och prestationer under 2025 som knyter an till förändringsteorin för ombudsmannaskap.

Ombudsmannaskapet är en viktig del av det stöd som ges i dagverksamheten. Stödet utgår från deltagarens behov och kan handla om allt från rådgivning och praktisk hjälp till kontakt med myndigheter, vård och andra samhällsaktörer.

- Vid fler än 200 tillfällen har medarbetare följt med eller på annat sätt fungerat som personligt stöd i möten med myndigheter och andra samhällsaktörer.

- Rådgivning sker flera gånger dagligen och kan exempelvis handla om kontakter med sjukvård, socialtjänst och andra myndigheter. Under året uppskattas omkring 1 500 rådgivningstillfällen ha genomförts.

- Länkning till socialtjänst och andra relevanta aktörer sker dagligen, med syftet att deltagaren ska komma i kontakt med rätt stöd.

- Där det har behövts har medarbetare också gett praktiskt stöd, exempelvis i kontakter, ansökningar och andra ärenden som kan vara svåra för deltagaren att hantera på egen hand.

Dagverksamheten i siffror
Ombudsmannaskapet sker som en del av en öppen verksamhet med låg tröskel, där relation och förtroende ofta är en förutsättning för att mer långsiktigt stöd ska bli möjligt.
Under 2025 hade dagverksamheten:
- 22 800 besök
- cirka 39 000 serverade måltider
- 324 öppetdagar
- cirka 250 timmar fältarbete

Utöver det individuella stödet har verksamheten erbjudit sociala och hälsofrämjande aktiviteter, bland annat restaurangbesök, musikquiz, julbord och hårklippning. Aktiviteterna bidrar till gemenskap och skapar sammanhang där deltagare och medarbetare kan bygga relationer och förtroende.

Resultat av aktiviteterna
Ombudsmannaskapet syftar inte enbart till att lösa ett enskilt ärende, utan också till att stärka deltagarens möjligheter att på sikt själv kunna påverka sin situation.

Under året har deltagare bland annat fått stöd att komma i kontakt med rätt myndighet eller samhällsaktör, navigera mellan olika stödinsatser och driva frågor som varit svåra att hantera på egen hand. I enskilda ärenden har stödet exempelvis bidragit till att deltagare fått tillgång till boende eller annat stöd de haft rätt till. Genom rådgivning, länkning, praktiskt stöd och medföljande vill vi öka deltagarens kunskap om sina möjligheter och stärka förmågan att fatta egna beslut och agera i sin situation. Den långsiktiga effekt vi vill bidra till är ökad egenmakt.

Resultat deltagarenkät
Under 2025 genomfördes en gästenkät för att följa upp hur deltagarna upplever dagverksamheten och det stöd som erbjuds. Totalt deltog 38 personer i undersökningen. Resultatet visar ett mycket positivt omdöme om verksamheten och framför allt om personalens bemötande.

94 procent uppger att de är mycket nöjda med personalens bemötande, 90 procent upplever att personalen lyssnar på dem och 84 procent känner sig helt eller mycket trygga i verksamheten. Majoriteten upplever också att verksamheten är tillgänglig och att de skulle rekommendera den till andra. Resultatet är betydelsefullt eftersom relation och förtroende är en central del av dagverksamhetens arbetssätt. Genom att skapa en trygg och tillgänglig verksamhet kan vi bygga relationer som i sin tur skapar förutsättningar för mer individuellt stöd, exempelvis genom rådgivning, motiverande samtal och ombudsmannaskap.

Ett fortsatt utvecklingsområde är att öka deltagarnas kunskap om vilket stöd verksamheten kan erbjuda och vilka möjligheter till stöd som finns i samhället. Vi vill också öka deltagandet i kommande enkätundersökningar för att få ett bredare underlag för uppföljning av verksamhetens resultat.

Ökad delaktighet
Arbetet med att involvera deltagarna i verksamhetens utveckling har fortsatt under 2025. Genom regelbundna gästmöten och ett etablerat gästråd ges deltagarna möjlighet att påverka verksamhetens innehåll, aktiviteter och utveckling.

Under året har även Gäst i arbete (GIA) fortsatt att utvecklas. Genom GIA ges deltagare möjlighet till sysselsättning i någon av Västerås Stadsmissions verksamheter, exempelvis genom matlagning, tvätt, klädsortering eller arbete på Matcentralen. Under 2025 deltog två personer, varav en har haft en återkommande sysselsättning ett par timmar om dagen sedan hösten.

Ett annat exempel på deltagarnas delaktighet är Sommar i Vasaparken, där deltagare tillsammans med personal och representanter från Västerås stad var med och byggde upp en tillfällig mötesplats. Under två veckor genomfördes bland annat gemensam matlagning, cykelverkstad, quiz och skapande aktiviteter. Därefter fortsatte arbetet under sommaren genom uppsökande och trygghetsskapande arbete i Vasaparken och city.

Projektet utvärderades tillsammans med bland annat Västerås stad, kommunpolis och stadens bevakningsföretag. Utvärderingen visade positiva resultat. Konflikter kunde avstyras, personer i behov av vård kunde få stöd och responsen från invånare var positiv. Samverkansparterna bedömer att Västerås Stadsmissions närvaro bidrog till ökad trygghet i parken.

Vår bedömning av resultat och effekt
Sammantaget bedömer vi att verksamheten bidrar till ökat välmående och stärkt egenmakt hos de personer vi möter. Gästenkäten visar att deltagarna i hög utsträckning känner sig trygga, lyssnade på och väl bemötta. Genom ombudsmannaskap, motiverande samtal och praktiskt stöd arbetar vi samtidigt för att stärka individens möjligheter att påverka sin egen livssituation.

Vi ser fortsatt utvecklingspotential, framför allt i uppföljningen av ombudsmannaskapets resultat och effekter samt i arbetet med att ytterligare stärka deltagarnas delaktighet i verksamhetens utformning.

Ombudsmannaskap är en central del av dagverksamhetens arbete för att stödja människor att påverka och förändra sin livssituation. En viktig förutsättning för detta arbete är att grundläggande behov kan mötas och att det finns en trygg relation och ett förtroende mellan deltagaren och verksamheten.

Definitioner
Prestationer definierar vi som aktiviteter vi gjort inom ramen för ombudsmannaskap- exempelvis länkning till socialtjänst.

Utfall är det resultat vi har nått genom våra aktiviteter exempelvis andel som anser att ”jag får stöd i min kontakt med socialtjänsten”.

Effekter definieras som effekten av prestationen, exempelvis ökad egenmakt.